

Instanța de fond: Judecătoria Bălți, sediul Fălești – I. Pâcaleu
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – E. Grumeza, N. Chircu, S. Procopciuc

ÎNCHEIERE

15 mai 2024

mun. Chișinău

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Galina Chiriac împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul raional Fălești” privind anularea ordinului de sancționare disciplinară,

împotriva deciziei din data de 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” și s-a menținut hotărârea din 27 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești,

a c o n s t a t a t:

La 11 mai 2021 Galina Chiriac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul raional Fălești”, prin care a solicitat anularea ordinului nr.22 din 16 februarie 2021 privind aplicarea sancțiunii disciplinare și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Galina Chiriac a invocat că activează în calitate de asistentă medicală în secția neurologică în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul raional Fălești” din luna martie 1986.

Prin ordinul nr.22 din 16 februarie 2021, emis de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești”, în temeiul art.206 alin.(1) și art.207 alin.(1) din Codul muncii, Galina Chiriac a fost sancționată disciplinar cu mustrare aspră, pentru încălcarea dreptului pacientei la confidențialitate cu referire la starea ei de sănătate.

În opinia reclamantei, ordinul nr.22 din 16 februarie 2021 este ilegal și neîntemeiat, deoarece se datorează unei interpretări și aplicări ilegale a normelor de drept cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare statuate în Codul muncii.

Reclamanta a susținut că din conținutul ordinului nu se constată, în mod legal, care sunt temeiurile de fapt și de drept, care au condiționat sancționarea ei, indicarea doar a denumirii unor acte normative și administrative nu dovedesc existența temeiului de drept, care a fost încălcat de salariața sancționată disciplinar.

Astfel, Galina Chiriac a menționat că nu este clară expresia, utilizată pentru

motivarea actului contestat, deoarece nu se indică esența încălcării admise și nu se face trimitere la normele actelor normative încălcate. În concluzie, actul contestat nu este motivat, adică nu conține circumstanțe de fapt și de drept, or nu arată acțiunile culpabile și nu indică la probe care să dovedească o abatere disciplinară certă, care este purtătoare de sancțiune disciplinară, iar în lipsa acestora sancționarea este pur subiectivă, ilegală și chiar tendențioasă.

A mai relatat că în conținutul ordinului contestat nu este menționată explicația angajatului sancționat, întru motivarea și argumentarea neexistenței abaterii disciplinare invocate. De asemenea, nu este descrisă și argumentată gravitatea abaterii disciplinare, iar aceasta contravine prevederilor art.206 alin. (5) din Codul muncii.

Prin hotărârea din 27 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Galina Chiriac, s-a anulat ordinul nr.22 din 16 februarie 2021. În rest, acțiunea s-a respins (f.d.128).

Hotărârea instanței de fond la data de 22 iunie 2022, a fost contestată cu apel, în termen, de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” (f.d. 139-141).

Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curtea de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” și s-a menținut hotărârea din 27 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești (f.d.177, 178-188).

Instanța de apel a constatat că în motivarea ordinului nr.22 din 16 februarie 2021 angajatorul a indicat că prin postarea materialului video pe rețelele de socializare asistenta medicală Galina Chiriac a încălcat dreptul pacientei la confidențialitate cu referire la starea ei de sănătate și dreptul ca informația despre starea sănătății să nu fie divulgată persoanelor terțe, drepturi prevăzute de art.12 alin.(1), alin. (2) din Legea nr. 263-XVI din 27 octombrie 2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, pct.7, subpct. 8, 9, lit. b), pct.133 din Codul deontologic al lucrătorului medical, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.192 din 24 martie 2017 și fișa de post a asistentei medicale.

Curtea de Apel Bălți a conchis că este eronată concluzia Comitetului de etică, precum că salariata a încălcat dreptul pacientului și a divulgat date cu caracter personal referitor la starea sănătății, deoarece la caz Galina Chiriac nu a menționat nimic despre diagnoza pacientei, numele și prenumele acesteia. Astfel, instanța de apel a concluzionat că propunerea Comitetului de etică privind aplicarea față de salariata Galina Chiriac a sancțiunii disciplinare este neîntemeiată, deoarece nu s-au adeverit faptele care i se impută.

La caz, s-a constatat că asistenta medicală, în exercițiul funcției, a avut acces la cartela medicală a pacientei, însă Galina Chiriac nu a făcut publice informațiile cu caracter personal referitor la starea de sănătate a pacientei.

Vizualizând pozele, preluate din rețelele de socializare și mass media, atașate la materialele cauzei, instanța de apel a observat cum un pacient oarecare este transportat pe targă de către angajați ai spitalului, pacientul este acoperit cu cearșaf, fața nu se vede distinct, inclusiv și din cauza calității filmării(f.d.79,85). În comentariile la poze s-a discutat situația din spital și nu persoana pacientului, care, în opinia instanței de apel, nu putea fi identificată.

Instanța de apel a menționat că, temei al aplicării sancțiunii disciplinare a fost invocate faptul că intimata, prin distribuirea filmulețului respectiv, ar fi divulgat datele cu caracter personal al pacientei ce vizează starea de sănătate a acesteia din urmă.

La acest segment, Curtea de Apel Bălți, ținând cont de art.18, art.19 alin. (1), art.20 alin. (1), art.27 din Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, a subliniat că subiectul datelor cu caracter personal care consideră că, prelucrarea datelor sale nu este conformă cu cerințele prezentei legi, este în drept de a înainta Centrului o plângere în termen de 30 de zile din momentul depistării încălcării, ulterior, în urma examinării plângerii, Centrul emite o decizie motivată prin care constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Instanța de apel a menționat că controlul asupra conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele prezentei legi se efectuează de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, prin emiterea deciziei care constată lipsa încălcării sau încălcarea legislației în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Instanța de apel a subliniat că angajatorul-persoană juridică nu poate substitui funcțiile Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și nu este în drept de a se expune cu referire la încălcările drepturilor pacienților cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Iar, simpla efectuare de către reclamantă, care deși este lucrător medical, în loc public, a unei înregistrări a momentului transportării unui pacient cu targa și expunerea ulterioară a acestuia în alt loc public (rețelele de socializare) în scopul aducerii criticilor acțiunilor/inacțiunilor administrației instituției, în nici o formă nu poate fi reținută ca o încălcare a dreptului pacientului la confidențialitate cu referire la starea de sănătate

La 01 martie 2023 Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului recurenta a indicat că instanța de apel, precum și prima instanță la examinarea cauzei au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Recurenta a menționat că concluziile instanțelor expuse în hotărâri vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei. Astfel, susține că în ședința instanței de apel intimata Galina Chiriac a menționat că a avut acces la fișa medicală a pacientei, s-a informat cu diagnoza și tratamentul prescris de medic, a administrat medicamentele prescrise, a contrasemnat fișa de medicamente, prin ce a încălcat fișa de post, potrivit căreia este responsabilă de respectarea drepturilor pacientului și a confidențialității actului medical, devenindu-i cunoscute datorită exercitării obligațiilor profesionale și de serviciu, cunoscând cu certitudine starea gravă a pacientei pe care a filmat-o în starea gravă în care se afla.

De asemenea, a indicat că instanța de judecată trebuia să-l atragă în proces și pe soțul pacientei Coliban Emil.

A mai susținut că la examinarea cererii de apel, judecătorul Elena Grumeza, făcând parte din completul de judecată pentru examinarea apelului urma să se abțină de la examinarea cauzei, deoarece anterior a făcut parte din completul de judecatori din cadrul Curții de Apel Bălți din care a făcut parte și fostul judecător al Curții de Apel Bălți, în prezent avocatul Artur Lungu, care este reprezentant al Galinei Chiriac.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a

prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la data de 18 octombrie 2022 și notificată recurentei prin intermediul poștei electronice la data de 16 ianuarie 2023 (f.d. 191 verso). Prin urmare, recursul depus la data de 01 martie 2023 este în termen.

Prin referința din 05 iulie 2023 intimata a solicitat de a declara inadmisibil recursul.

Verificând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat rezultă că Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” a invocat temei de admisibilitate aplicarea în mod eronat a normelor de drept procedural, specificate la art. 432 alin. (3) lit. a) și d).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432 din Codul de procedură civilă, or nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând temeinicia argumentelor recursului înaintate în baza art.432 alin.(3) lit. a) și d) din Codul de procedură civilă – pricina a fost judecată de către un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei și instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, consideră că asemenea argumente nu-și găsesc relevanță în materialele cauzei.

Hotărârea pronunțată în speță, ce are ca obiect anularea ordinului de sancționare a Galinei Chiriac, nu ar putea influența drepturile sau obligațiile lui Coliban Emil, soțul pacientei, care în opinia recurenteii trebuia să fie atras în proces.

Totodată, instanța de recurs consideră declarative și temeiurile de admisibilitate invocate în recurs, precum că judecătorul Elena Grumeza, făcând parte din completul de judecată pentru examinarea apelului, urma să se abțină de la examinarea cauzei, deoarece anterior a făcut parte din completul de judecatori din cadrul Curții de Apel Bălți din care a făcut parte și fostul judecător al Curții de Apel Bălți, în prezent avocatul Artur Lungu, care este reprezentant al Galinei Chiriac. Or, asemenea împrejurări nu se constată și deci, nici temeiuri de incompatibilitate a participării judecătorului menționat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la dat depunerii recursului, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești” nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul raional Fălești”, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Instituția Medico-Sanitară

Publică „Spitalul raional Fălești”, împotriva deciziei din data de 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă